

OBRAZLOŽENJE UZ NACRT BUDŽETA GRADA ZENICA ZA 2024. GODINU

I PRAVNI OSNOV

Budžet Grada, kao interni zakonski akt, predstavlja ključni dokument kojim se određuje politika finansiranja aktivnosti i programa iz djelokruga nadležnosti Grada kao lokalne samouprave. S obzirom na brojnost obaveza postavljenih pred jedinice lokalne samouprave, te oskudnost raspoloživih javnih sredstava za njihovo pokrivanje, značaj gradskog budžeta, odnosno njegovog pravilnog konstruisanja, još je veći. Stoga je neophodno da se u procesu planiranja budžeta odrede prioriteta na sistematičan i realan način, te sredstva alociraju na zadovoljenje potreba lokalne zajednice s ciljem najefektivnijeg trošenja javnih prihoda.

Pravni osnov za donošenje Budžeta Grada Zenica za 2024. godinu je sadržan u Zakonu o budžetima u Federaciji Bosne i Hercegovine ("Službene novine FBiH", broj: 102/13, 9/14, 13/14, 8/15, 91/15, 102/15, 104/16, 5/18, 11/19, 99/19 i 25a/22), Zakonu o principima lokalne samouprave u Federaciji Bosne i Hercegovine ("Službene novine FBiH", broj: 49/06 i 51/09) i Statutu Grada Zenica ("Službene novine Grada Zenica", broj: 5/15).

Članovima 15. do 28. Zakona o budžetima u FBiH propisan je način i postupak izrade i donošenja budžeta kantona, gradova i općina, zatim članom 15. Zakona o principima lokalne samouprave u FBiH propisana je obaveza Gradonačelnika da dostavi nacrt budžeta vijeću, a članom 21. stav 1. tačka 3. Statuta Grada Zenica utvrđena je nadležnost Gradskog vijeća u donošenju budžeta.

Nacrt budžeta Grada Zenica za 2024. godinu izrađen je u skladu sa Pravilnikom o knjigovodstvu budžeta u Federaciji Bosne i Hercegovine ("Službene novine FBiH", broj 60/14) i po kontima iz Analitičkog kontnog plana za budžet i budžetske korisnike, koji je sastavni dio Pravilnika, a u cilju jedinstvenog evidentiranja u računovodstvene knjige. Navedenim Pravilnikom definisane su i standardne budžetske klasifikacije i to: organizaciona, ekonomska, funkcionalna i fondovska klasifikacija, a sve u svrhu obezbjeđenja kontrole namjenskog trošenja sredstava budžeta. Nacrt budžeta za 2024. godinu sadrži sve navedene budžetske klasifikacije.

II OBRAZLOŽENJE PREDLOŽENIH RJEŠENJA

Budžet se sastoji od općeg i posebnog dijela, te kapitalnog budžeta. Opći dio Budžeta sastoji se od Računa prihoda i rashoda, Računa kapitalnih primitaka i izdataka i Računa finansiranja, a poseban dio sadrži detaljan raspored rashoda i izdataka budžetskih korisnika. Kapitalni budžet sadrži pregled kapitalnih investicija po izvorima finansiranja.

Članom 1. predložena je visina ukupnih prihoda i primitaka sa akumuliranim suficitom iz prethodne godine, te visina rashoda i izdataka sa rasporedom akumuliranog suficita u Budžetu za 2024. godinu.

Članom 2. utvrđeni su ukupni prihodi i primici sa akumulisanim suficitom iz prethodne godine, te rashodi i izdaci po grupama, kao i raspored akumulisanog suficita.

Gradonačelnik je predložio Nacrt Budžeta Grada Zenica za 2024. godinu, kojim se utvrđuje politika finansiranja, odnosno procjenjuju prihodi, te raspoređuju sredstva u skladu sa programskim aktivnostima budžetskih korisnika i raspoloživim sredstvima, kao i aktima Gradskog vijeća. Predloženi Nacrt Budžeta ima za cilj da se najbitniji programi i aktivnosti finansiraju i sprovedu na najefikasniji način.

U procesu kreiranja Nacrta za 2024. godinu, kao polazni osnov uzeto je izvršenje Budžeta za period januar – oktobar 2023. godine, Dokument okvirnog Budžeta Grada Zenica za period 2024.-2026. godine, broj: 02-11-13152/23 od 16.06.2023. godine, na osnovu čega je izvršeno planiranje tekućih i razvojnih programa Grada, uz uvažavanje procijenjenih općih i namjenskih prihoda kao izvora za njihovu realizaciju.

Nacrtom Budžeta za 2024. godinu prihodi su planirani na osnovu: ostvarenja za 2022. godinu, zatim ostvarenja za period januar – oktobar 2023. godine, revidiranih projekcija Federalnog ministarstva finansija preuzetih iz makroekonomskih projekcija prihoda Direkcije za ekonomsko planiranje BiH, te procjena budžetskih korisnika za one prihode i primitke koji su u nadležnosti istih.

Važno je napomenuti da su sredstva u Nacrtu Budžeta Grada Zenica za 2024. godinu planirana po osnovu prihoda i primitaka koji se planiraju ostvariti u 2024. godini, zatim procjeni akumulisanog suficita na kraju 2023. godine, te procjeni neutrošenih namjenskih sredstava, a koja su doznačena od ostalih nivoa vlasti u 2023. godini. Naime, prilikom izrade Nacrta Budžeta za 2024. godinu nije se raspolagalo sa tačnim podacima o stanju gotovosti svih započetih projekata, te iz tog razloga će se i prenos neutrošenih sredstva iz 2023. godine, realnije planirati u Prijedlogu Budžeta Grada Zenica za 2024. godinu. Ova činjenica ukazuje da bi Prijedlog Budžeta Grada Zenica za 2024. godinu mogao biti veći u odnosu na predloženi Nacrt Budžeta Grada Zenica za 2024. godinu.

Rashodovna strana sačinjena je na temelju zahtjeva budžetskih korisnika, uz uvažavanje zakonskih obaveza, politika i prioriteta, zatim procjene raspoloživih budžetskih sredstava, kao i inflatornih kretanja kako na domaćem, tako i na stranom tržištu. U procjenama Centralna banka BiH navodi da se na osnovu zvaničnih podataka iz oktobra 2023. godine, kao i podataka o očekivanim kretanjima egzogenih varijabli poput cijena hrane i nafte, te domaće i strane ekonomske aktivnosti, u narednom periodu očekuje da bi godišnja inflacija u 2023. godini mogla iznositi oko 8,3%. Dalje u svojim procjenama navode da bi moglo doći do usporavanja inflacije u 2024. godini, i očekivanja su da bi ista mogla iznositi 5,2%.

Sve navedeno direktno će uticati kako na ostvarenje pojedinih vrsta prihoda i primitaka, tako i na izvršenje većine rashoda i izdataka u 2024. godini.

Dostavljeni zahtjevi za odobrenje rashoda budžetskih korisnika su razmatrani uz konsultovanje i pregovaranje Gradonačelnika, Službe za finansije i budžetskih korisnika, te je utvrđena predložena visina sredstava za svakog budžetskog korisnika.

Smatramo da predloženi Nacrt Budžeta Grada Zenica za 2024. godinu, predstavlja dobru polaznu osnovu za uspješno provođenje javne rasprave i da će učesnici tokom javne rasprave svojim konkretnim i realnim primjedbama, prijedlozima i sugestijama doprinijeti kvalitetu konačnog Budžeta Grada Zenica za 2024. godinu.

A – PRIHODI I PRIMICI

Prihodi i primici Nacrta Budžeta Grada Zenica za 2024. godinu planirani su u skladu sa Zakonom o pripadnosti javnih prihoda u FBiH ("Službene novine FBiH" broj: 22/06, 43/08, 22/09, 35/14, 94/15 i 17/22), Zakonom o pripadnosti javnih prihoda na području Zeničko-dobojskog kantona ("Službene novine Zeničko-dobojskog kantona", broj: 1/06, 2/06, 5/06, 7/09 i 12/13), te ostalim federalnim i kantonalnim zakonskim propisima i odlukama Gradskog vijeća kojima su regulisani prihodi budžeta.

Ukupno planirani prihodi i primici sa procijenjenim akumuliranim suficitom u Nacrtu Budžeta za 2024. godinu iznose 112.429.093,95 KM i isti su za 15% veći od ukupnih prihoda i primitaka planiranih Budžetom sa uvećanjima za 2023. godinu (u daljem tekstu Budžet za 2023. godinu).

Strukturu prihoda i primitaka po Nacrtu Budžeta za 2024. godinu čine:

1. prihodi i primici Grada planirani u iznosu od 84.466.403,40 KM,
2. primljeni transferi od ostalih nivoa vlasti – namjenske doznake planirane u iznosu od 20.410.000,00 KM i
3. procijenjeni akumulirani suficit u iznosu od 7.552.690,55 KM.

Struktura prihoda i primitaka, kao i procijenjeni akumulirani suficit, koji su planirani Nacrtom Budžeta za 2024. godinu, kao i uporedni pokazatelji u odnosu na Budžet 2023. godine, dati su u sljedećoj tabeli.

TABELA br. 1 (KM)

RED. BR.	VRSTA PRIHODA	BUDŽET sa uvećanjima 2023. g.	OSTVARENJE I - X 2023. g.	NACRT BUDŽETA 2024. g.	INDEX (5:3 x 100)	% UČEŠĆA u ukupnim prihodima budžeta	% UČEŠĆA u prihodima Grada
1	2	3	4	5	6	7	8
I	PRIHODI OD POREZA	30.720.853,00	27.838.711,46	33.841.036,00	110	32,27	40,06
II	NEPOREZNI PRIHODI	14.483.702,00	10.754.505,55	21.262.265,50	147	20,27	25,17
III	PRIMLJENI TEKUĆI TRANSFERI I DONACIJE	2.935.342,33	2.499.158,31	2.198.148,04	75	2,10	2,60
IV	PRIMLJENI KAPITALNI TRANSFERI	8.387.698,51	5.619.143,45	10.339.953,86	123	9,86	12,24
V	KAPITALNI PRIMICI	12.590.000,00	619.378,87	14.680.000,00	117	14,00	17,38
VI	PRENOS NAMJ. SRED. CZ PO ZAKONU O ZAŠTITI I SPAŠ. LJUDI ... - 0,5%, NEUTROŠENIH U PRETH. GOD.	2.559.436,98	2.559.436,98	2.145.000,00	84	2,05	2,54
	UKUPNO PRIHODI I PRIMICI GRADA (od I do VI)	71.677.032,82	49.890.334,62	84.466.403,40	118	80,54	100,00
VII	PRIMLJENI TRANSFERI OD OSTALIH NIVOVA VLASTI - NAMJENSKE DOZNAKE	16.921.980,00	16.715.287,04	20.410.000,00	121	19,46	
	UKUPNO PRIHODI I PRIMICI BUDŽETA (od I do VII)	88.599.012,82	66.605.621,66	104.876.403,40	118	100,00	

AKUMULISANI VIŠAK PRIHODA NAD RASHODIMA - AKUMULISANI SUFICIT	9.046.690,55	9.046.690,55	7.552.690,55	83
UKUPNO PRIHODI I PRIMICI BUDŽETA SA AKUMULISANIM SUFICITOM	97.645.703,37	75.652.312,21	112.429.093,95	115

1. PRIHODI OD POREZA

Prihodi od poreza planirani su u iznosu od 33.841.036,00 KM, a što je za 10% više od iznosa planiranog Budžetom za 2023. godinu. U Nacrtu Budžeta za 2024. godinu, porezni prihodi predstavljaju najznačajniji izvor prihoda, jer u strukturi prihoda Grada učestvuju sa 40,06%.

Prihodi od indirektnih poreza planirani su u iznosu od 17.610.736,00 KM ili 6% više u odnosu na planirani iznos u Budžetu 2023. godine, te predstavljaju najveću kategoriju poreznih prihoda, s obzirom da je njihovo učešće u ukupnim poreznim prihodima 52,04%.

Projekcije prihoda indirektnih poreza rađene su u skladu sa revidiranim projekcijama javnih prihoda za 2023. godinu i projekcijama za period 2024. – 2026. godine, urađenim od strane Federalnog ministarstva finansija u oktobru 2023. godine, a koje se temelje na tekućim trendovima naplate prihoda, kao i predviđanjima kretanja makroekonomskih pokazatelja Direkcije za ekonomsko planiranje BiH.

Tokom 2024. godine, raspodjela ovih prihoda vršit će se prema Uputstvu o određivanju učešća kantona, jedinica lokalne samouprave i nadležnih kantonalnih ustanova za ceste u prihodima od indirektnih poreza i načinu raspoređivanja tih prihoda za 2024. godinu ("Službene novine FBiH", broj: 72/23), kojim je procenat učešća Grada Zenica smanjen sa 5,006% na 4,969%, a što predstavlja smanjenje za 0,739%.

Pored indirektnih poreza, značajno učešće u poreznim prihodima imaju i porez na dohodak planiran u iznosu 11.765.000,00 KM ili 13% više u odnosu na planirani iznos u Budžetu 2023. godine, kao i porez na imovinu sa planom od 4.380.000,00 KM, koji je za 22% veći od iznosa planiranog Budžetom 2023. godine.

U okviru prihoda od poreza, kategorije: porez na dobit pojedinaca, porez na plaću i ostali porezi na promet proizvoda i usluga predstavljaju zaostale uplate poreza iz ranijih godina i kao takve nisu dovoljno predvidive.

2. NEPOREZNI PRIHODI

Zakonski propisi koji definišu neporezne prihode su: Zakon o cestama FBiH ("Službene novine FBiH", broj 12/10, 16/10 i 66/13), Zakon o građevinskom zemljištu ("Službene novine FBiH", broj 25/03, 16/04 – ispr. 67/05 i 94/18- Odluka Ustavnog suda FBiH), Zakon o prostornom uređenju i građenju ("Službene novine ZDK", broj: 17/23), Zakon o zaštiti i spašavanju ljudi i materijalnih dobara od prirodnih i drugih nesreća ("Službene novine FBiH", broj: 39/03, 22/06 i 43/10), Odluka o građevinskom zemljištu Grada Zenica ("Službene novine Općine Zenica", broj: 4/07 - prečišćeni tekst, 2/08, 5/08, 1/10, 2/11, 2/12, 2/13, 1/14 i "Službene novine Grada Zenica", broj: 2/15, 2/16, 3/17, 2/18 i 1/20), Odluka o komunalnim djelatnostima zajedničke potrošnje ("Službene novine općine Zenica", broj: 7/01, 4/07, 3/08, 1/10, 2/11, 4/13, 2/14 i "Službene novine Grada Zenica" broj: 1/16, 1/18, 4/18, 5/18, 1/19, 1/20, 7/20, 2/22 i 1/23), Odluka o komunalnim taksama ("Službene novine Grada Zenica", broj: 6/18 - novi prečišćeni tekst, 1a/19, 4/20 i 2/21), Odluka o gradskim administrativnim taksama ("Službene novine Grada Zenica", broj: 2/19 i 1/20), te drugi propisi kojima se utvrđuje visina naknada, novčanih kazni i taksi u nadležnosti Grada.

Neporezni prihodi u Nacrtu Budžeta 2024. godine planirani su u iznosu od 21.262.265,50 KM, što je za 47% veće od iznosa planiranog Budžetom 2023. godine, i isti čine 25,17% planiranih prihoda Grada za 2024. godinu.

3. PRIMLJENI TEKUĆI TRANSFERI I DONACIJE

Primljeni tekući transferi i donacije Nacrtom Budžeta za 2024. godinu planirani su u ukupnom iznosu od 2.198.148,04 KM ili 25% manje od sredstava planiranih Budžetom za 2023. godinu, a isti čine 2,60% ukupno planiranih prihoda i primitaka Grada. Ova sredstva odnose se na planirane primljene tekuće transfere od međunarodnih organizacija, ostalih nivoa vlasti, javnih preduzeća i fondova, te donacije.

U okviru ove grupe prihoda, najznačajnije izvore prihoda čine sredstva Fonda za zaštitu okoliša FBiH, a čiji je utrošak planiran na organizacionom kodu Sektora za ekologiju i komunalne poslove.

4. PRIMLJENI KAPITALNI TRANSFERI

Primljeni kapitalni transferi planirani su u Nacrtu Budžeta 2024. godine u ukupnom iznosu od 10.339.953,86 KM ili 23% više od sredstava planiranih Budžetom za 2023. godinu, a što čini 12,24% ukupno planiranih prihoda i primitaka Grada, i isti podrazumijevaju sredstva za kapitalne projekte koja će se doznačiti iz budžeta viših nivoa vlasti, javnih preduzeća i fondova.

U okviru kapitalnih transfera najveći iznosi planiranih sredstava se odnosi na sredstva Kantona za izgradnju objekta Službe hitne medicinske pomoći sa pratećim sadržajima u ukupnom iznosu od 3.439.218,38 KM, zatim sredstva Kantona za vodoprivredne objekte u ukupnom iznosu od 2.000.000,00 KM, te sredstva Federacije za izgradnju objekta Službe hitne medicinske pomoći sa pratećim sadržajima (1. faza) u ukupnom iznosu od 1.400.000,00 KM, kao i sredstva za projekat Regionalni vodovod Plava voda u ukupnom iznosu od 746.400,00 KM.

5. KAPITALNI PRIMICI

Na ime kapitalnih primitaka u Nacrtu Budžeta Grada Zenica za 2024. godinu planiran je ukupan iznos od 14.680.000,00 KM, a njihovu strukturu čine:

- Primici od prodaje zemljišta (Duće, poslovne zone i drugo zemljište) u iznosu od 11.000.000,00 KM,
- Primici od prodaje ostalih stalnih sredstava (garaže, stanovi i prodaja vlasničkog udjela Grada Zenica od 35% u privrednom društvu "KOMGRAD-ZE" d.o.o. Zenica) u ukupnom iznosu od 3.630.000,00 KM i
- Primici po osnovi naknade za eksproprisanu nekretninu u iznosu od 50.000,00 KM.

6. PRENOS NAMJENSKIH SREDSTAVA CIVILNE ZAŠTITE PO ZAKONU O ZAŠTITI I SPAŠAVANJU LJUDI I MATERIJALNIH DOBARA OD PRIRODNIH I DRUGIH NESREĆA - 0,5%, NEUTROŠENIH U PRETHODNOJ GODINI

Prikupljanje sredstava definisano Zakonom o zaštiti i spašavanju ljudi i materijalnih dobara od prirodnih i drugih nesreća vrši se na poseban transakcijski račun za sredstva za zaštitu i spašavanje. S obzirom da se radi o namjenskim sredstvima, Instrukcijom federalnog ministra finansija o planiranju i korištenju sredstava sa posebnog transakcijskog računa propisano je da se neiskorištena

sredstva prikupljena po osnovu pomenutog Zakona prenose u narednu godinu i da ista predstavljaju stvarni prihod za trošenje u narednoj godini. U skladu s tim, neutrošena sredstva iz 2023. godine u iznosu od 2.145.000,00 KM planiraju se u Nacrtu Budžeta za 2024. godinu.

7. PRIMLJENI TRANSFERI OD OSTALIH NIVOA VLASTI – NAMJENSKE DOZNAKE

Primljeni transferi od ostalih nivoa vlasti – namjenske doznake planirane su u Nacrtu Budžeta 2024. godine u ukupnom iznosu od 20.410.000,00 KM, a podrazumijevaju namjenska sredstva iz budžeta ostalih nivoa vlasti.

Strukturu namjenskih doznaka čine:

- primljeni tekući transferi od ostalih nivoa vlasti planirani u iznosu od 19.860.000,00 KM i
- primljeni kapitalni transferi od ostalih nivoa vlasti planirani u iznosu od 550.000,00 KM.

Navedeni transferi odnose se na sredstva koja Kanton doznava na depozitni račun Grada Zenica za isplatu: stipendija djeci boračke populacije, pomoći boračkoj populaciji, studentskih stipendija, alternativnog smještaja, socijalnih pomoći, naknada porodiljama, naknada roditeljima - njegovateljima i drugih naknada i pomoći koje su u nadležnosti Službe za socijalnu zaštitu, stambene poslove i društvene djelatnosti, Službe za boračko-invalidsku zaštitu i JU Centar za socijalni rad Zenica.

Povećanje ove grupe prihoda uslijedilo je zbog donošenja Zakona o roditeljima njegovateljima u Federaciji BiH ("Službene novine Federacije BiH", broj: 75/21), kojim su uvedene naknade za roditelje – njegovatelje, kao i donošenje Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o socijalnoj zaštiti, zaštiti civilnih žrtava rata i zaštiti porodice sa djecom ("Službene novine Zeničko-dobojskog kantona", broj 16/22), kojim su uvećane naknade za žene - majke porodilje (zaposlene i nezaposlene).

Primljeni kapitalni transferi odnose se na kapitalne transfere od Kantona namijenjene za stambeno zbrinjavanje boračke populacije.

B – RASHODI I IZDACI

Planirani rashodi i izdaci sa rasporedom procijenjenog akumulisanog suficita u Nacrtu Budžeta za 2024. godinu ukupno iznose 112.429.093,95KM i isti su za 15% veći od ukupnih iznosa planiranih u Budžetu sa preraspodjelama i uvećanjima za 2023. godinu (u daljem tekstu Budžet za 2023. godinu).

Strukturu rashoda i izdataka po Nacrtu Budžeta za 2024. godinu čine:

1. rashodi i izdaci iz prihoda Grada planirani u iznosu od 84.466.403,40 KM,
2. transferi od ostalih nivoa vlasti – namjenske doznake planirane u iznosu od 20.410.000,00 KM i
3. raspored procijenjenog akumulisanog suficita planiran u iznosu od 7.552.690,55 KM.

Planirani iznosi rashoda i izdataka sa rasporedom procijenjenog akumulisanog suficita u Nacrtu Budžeta za 2024. godinu, zatim rashodi i izdaci Budžeta za 2023. godinu i struktura istih dati su u Tabeli broj 2.

TABELA br. 2 (KM)

RED. BR.	VRSTA RASHODA	BUDŽET sa prerasp. i uvećanjima 2023. g.	IZVRŠENJE I - X 2023. g.	NACRT BUDŽETA 2024. g.	INDEX (5:3 x 100)	% UČEŠĆA u ukupnim rashodima budžeta
1	2	3	4	5	6	7
I	REDOVNA DJELATNOST	16.751.622,79	11.770.576,07	19.167.200,00	114	18,28
1	PLAĆE I NAKNADE TROŠKOVA ZAPOSLENIH	12.774.050,00	9.315.534,34	14.850.400,00	116	14,16
2	DOPRINOSI POSLODAVCA I OSTALI DOPRINOSI	1.225.600,00	895.529,60	1.436.800,00	117	1,37
3	IZDACI ZA MATERIJAL I USLUGE	2.496.964,79	1.456.449,37	2.665.000,00	107	2,54
4	IZDACI ZA NABAVKU STALNIH SREDSTAVA	255.008,00	103.062,76	215.000,00	84	0,21
II	POSEBNE NAMJENE	54.725.410,03	21.310.297,77	65.049.203,40	119	62,02
1	IZDACI ZA MATERIJAL I USLUGE	13.503.508,39	7.505.422,57	13.787.714,23	102	13,15
2	TEKUĆI TRANSFERI I DRUGI TEKUĆI RASHODI	9.439.648,49	6.639.201,04	8.560.034,49	91	8,16
3	KAPITALNI TRANSFERI	1.488.120,74	576.930,80	2.102.076,12	141	2,00
4	IZDACI ZA KAMATE	650.000,00	590.364,47	650.000,00	100	0,62
5	IZDACI ZA NABAVKU STALNIH SREDSTAVA	24.112.598,27	4.931.529,52	35.127.877,74	146	33,49
	NAMJENSKA SRED. ZA ZAŠTITU OD POŽARA OD NAKNADA ZA VATROGAS. SA NEUTROŠENIM SR. U PRET. GOD.	260.000,00	53.669,94	280.000,00	108	0,27
	NAMJENSKA SRED. CZ PO ZAKONU O ZAŠTITI I SPAŠ. LJUDI ... - 0,5%	3.529.436,98	877.486,09	3.115.000,00	88	2,97
	SREDSTVA FONDA ZA ZAŠTITU OKOLIŠA FBIH SA NEUTROŠ. SRED. U PRETH. G.	1.742.097,16	135.693,34	1.426.500,82	82	1,36
III	TEKUĆA BUDŽETSKA REZERVA	200.000,00	199.370,00	250.000,00	125	0,24
	UKUPNO RASHODI I IZDACI IZ PRIHODA GRADA (od I do III)	71.677.032,82	33.280.243,84	84.466.403,40	118	80,54
IV	TRANSFERI OD OSTALIH NIVOVA VLASTI - NAMJENSKE DOZNAKE	16.921.980,00	16.551.922,46	20.410.000,00	121	19,46
1	TEKUĆI TRANSFERI I DRUGI TEKUĆI RASHODI	16.371.980,00	16.396.762,78	19.860.000,00	121	18,94
2	KAPITALNI TRANSFERI	550.000,00	155.159,68	550.000,00	100	0,52
	UKUPNO RASHODI I IZDACI BUDŽETA (od I do IV)	88.599.012,82	49.832.166,30	104.876.403,40	118	100,00

RASPORED AKUMULISANOG SUFICITA	9.046.690,55	2.366.484,50	7.552.690,55	83
UKUPNO RASHODI I IZDACI BUDŽETA SA RASPOREDOM AKUMULISANOG SUFICITA	97.645.703,37	52.198.650,80	112.429.093,95	115

1. REDOVNA DJELATNOST BUDŽETSKIH KORISNIKA

Planirani rashodi i izdaci za redovnu djelatnost budžetskih korisnika u 2024. godini iznose 19.167.200,00 KM, odnosno za 14% su veći od planiranih rashoda i izdataka za ove namjene u 2023. godini. Ova grupa rashoda u ukupno planiranim rashodima učestvuje sa 18,28%.

1.1. Plaće i naknade troškova zaposlenih i doprinosi poslodavca

Sredstva utvrđena u Nacrtu Budžeta za 2024. godinu na pozicijama "Bruto plaće i naknade plaća", "Naknade troškova zaposlenih" i "Doprinosi poslodavca" planirana su u skladu sa Zakonom o plaćama i naknadama u organima vlasti Federacije BiH ("Službene novine FBiH", broj: 45/10, 111/12 i 20/17), Pravilnikom o plaćama, dodacima na plaću i naknadama zaposlenika u organima Grada Zenica, broj: 02-45-7549/21 od 21.04.2021. godine i broj: 02-30-18361/23 od 29.08.2023. godine, Odlukom o plaćama i naknadama plaća zaposlenika gradskih organa Zenica ("Službene novine Grada Zenica", broj 3/17, 4/18 i 1/21) i Sporazumom postignutim između Gradonačelnika i predsjednice Sindikalne organizacije državnih službenika i namještenika Grada Zenica, broj: 02-45-26271/23 od 01.12.2023. godine.

Bruto plaće i naknade plaća sa pripadajućim doprinosima poslodavca, za 396 radnika, planirane su u ukupnom iznosu od 14.217.400,00 KM i u ukupnim rashodima i izdacima budžeta učestvuju sa 13,56%, a za 17% su veće u odnosu na ove vrste rashoda planirane za 2023. godinu. Treba napomenuti da je u navedenim iznosima i broju radnika uključena Javna ustanova Centar za socijalni rad Zenica i Profesionalna vatrogasna jedinica koja je u sastavu Službe civilne zaštite.

Planirani iznosi plaća, naknada troškova zaposlenih i doprinosa poslodavca uključuju uvećanje boda za obračun plaća, uvećanja naknada po osnovu minulog rada zaposlenih, prijem određenog broja novih radnika, kao i penzionisanje radnika, te pretpostavku da će svi zaposleni raditi tokom cijele 2024. godine, izuzev perioda korištenja godišnjeg odmora.

U skladu sa gore navedenim zakonskim propisima, a u okviru pozicije "Naknade troškova zaposlenih", planirana su sredstva u iznosu od 2.069.800,00 KM, i to na ime naknade za prijevoz na posao i sa posla, naknade za topli obrok, regresa za godišnji odmor, otpremnine pri odlasku u penziju, pomoći u slučaju teške bolesti radnika i člana uže porodice, smrti radnika i člana uže porodice i drugo.

1.2. Izdaci za materijal i usluge

Na ime izdataka za materijal i usluge, Nacrtom Budžeta za 2024. godinu, planirana su sredstva u iznosu od 2.665.000,00 KM, što je za 7% veće u odnosu na planirana sredstva za ove namjene u Budžetu za 2023. godinu.

Ova grupa izdataka sastoji se od izdataka za: energiju, komunikaciju i komunalne usluge, kancelarijski materijal, usluge prijevoza i goriva, unajmljivanje imovine, opreme i nematerijalne imovine, tekuće održavanje zgrada, vozila i opreme, osiguranje, bankarske usluge i usluge platnog prometa, kao i za ugovorene i druge posebne usluge za budžetske korisnike Grada Zenica.

1.3. Nabavka stalnih sredstava

Na ime nabavke opreme neophodne za rad organa gradske uprave i JU Centar za socijalni rad Zenica planirana su sredstva u iznosu od 215.000,00 KM, a što je za 16% manje u odnosu na iznos planiran Budžetom za 2023. godinu.

2. POSEBNE NAMJENE

Ova grupa rashoda i izdataka u Nacrtu Budžeta za 2024. godinu planirana je u iznosu od 65.049.203,40 KM ili za 19% je veća od iznosa planiranog za ove namjene u Budžetu 2023. godine. Učešće ovih rashoda i izdataka, u odnosu na ukupno planirane, iznosi 62,02%.

2.1. Izdaci za materijal i usluge

Grupa izdataka za materijal i usluge koji se odnose na posebne namjene planirana je u iznosu 13.787.714,23 KM ili za 2% je veća od planiranih sredstava u Budžetu 2023. godine. Učešće ove grupe izdataka u ukupno planiranim rashodima i izdacima Nacrta Budžeta iznosi 13,15%.

Ova grupa izdataka obuhvata izdatke za: putne troškove, energiju, komunikaciju i komunalne usluge, nabavku materijala i sitnog inventara, usluge prijevoza i goriva, unajmljivanje imovine, tekuće održavanje, osiguranje, te ugovorene i druge posebne usluge.

2.2. Tekući transferi i drugi tekući rashodi

Tekući transferi i drugi tekući rashodi u ukupno planiranim rashodima učestvuju sa 8,16%, a planirani su u ukupnom iznosu od 8.560.034,49 KM i za 9% su manji od planiranih rashoda za ove namjene u Budžetu za 2023. godinu.

Tekući transferi i drugi tekući rashodi obuhvataju: tekuće transfere pojedincima, tekuće transfere neprofitnim organizacijama, tekuće transfere javnim preduzećima i javnim ustanovama, tekuće transfere privatnim preduzećima i preduzetnicima, te druge tekuće rashode.

Kod planiranja tekućih transfera nastojalo se da Grad, u skladu sa nadležnostima utvrđenim Statutom, kao i raspoloživim sredstvima, pomogne onim korisnicima, odnosno podrži one programe koji su već stekli legitimitet i postali prepoznatljivi u sredinama u kojima se realizuju.

2.3. Kapitalni transferi

Kapitalni transferi u Nacrtu Budžeta za 2024. godinu planirani su u iznosu od 2.102.076,12 KM ili za 41% su veći od kapitalnih transfera planiranih u Budžetu 2023. godine. Učešće kapitalnih transfera u ukupno planiranim rashodima iznosi 2%.

Kapitalnih transferi obuhvataju kapitalne transfere neprofitnim organizacijama i kapitalne transfere javnim preduzećima.

2.4. Izdaci za kamate

Nacrtom Budžeta za 2024. godinu planirana su sredstva na ime kamata za inostrano pozajmljivanje u iznosu od 650.000,00 KM, a odnose se na kamate po kreditu od Saudijskog fonda za razvoj za Projekat glavne gradske magistrale u Zenici.

2.5. Izdaci za nabavku stalnih sredstava

Na ime nabavke stalnih sredstava u 2024. godini, Nacrtom Budžeta predviđena su sredstva u iznosu od 35.127.877,74 KM, odnosno za 46% su veća od planiranih sredstava u Budžetu za 2023. godinu. Učešće ovih izdataka u ukupno planiranim rashodima i izdacima iznosi 33,49%.

Najveći izdaci za nabavku stalnih sredstava odnose se na:

- izgradnju zatvorenog olimpijskog bazena u ukupnom iznosu od 8.000.000,00 KM,
- izgradnju objekta Službe hitne medicinske pomoći sa pratećim sadržajima (1. faza) u ukupnom iznosu od 6.329.218,38 KM,
- rekonstrukciju i investiciono održavanje iz oblasti cestovne infrastrukture u ukupnom iznosu od 5.770.554,51 KM,
- izgradnju, rekonstrukciju i investiciono održavanje poslovnih zona u ukupnom iznosu od 3.650.000,00 KM,
- rekonstrukciju i investiciono održavanje iz oblasti vodoprivrede u ukupnom iznosu od 2.860.722,03 KM,
- izgradnju ambulante porodične medicine u MZ Perin Han u iznosu od 1.780.000,00 KM,
- projekat rekonstrukcije, modernizacije i proširenja javne rasvjete u ukupnom iznosu od 1.566.000,00 KM,
- nabavku zemljišta (eksproprijacije) u iznosu od 1.000.000,00 KM,
- rekonstrukciju i investiciono održavanje poslovnih prostora i društvenih domova u ukupnom iznosu od 500.000,00 KM,
- izgradnju i uređenje igrališta i sportskih terena u iznosu od 400.000,00 KM,
- rekonstrukcija ambulante porodične medicine Lokvine u iznosu od 400.000,00 KM,
- izgradnju doma Gorske službe spašavanja na Smetovima u ukupnom iznosu od 350.000,00 KM, te
- izgradnju Eko kuće Smetovi u ukupnom iznosu od 50.000,00 KM.

2.6. Izdaci za otplate dugova

Otplate dugova primljenih kroz Državu, realizuju se u skladu sa Kreditnim sporazumom projekat glavne gradske magistrale u Zenici između Saudijskog fonda za razvoj i Bosne i Hercegovine - kredit broj: 3/539 ("Službeni glasnik BiH - Međunarodni ugovori" broj 2/12) i instrukcijama Federalnog ministarstva finansija, a na osnovu Podugovora o kreditu, broj: 08-14-4260/11 od 10.02.2012. godine, zaključenom između Federacije BiH koju zastupa Federalno ministarstvo finansija/finansija i Grada Zenica. Za ove namjene planira se izdvojiti iznos od 2.500.000,00 KM, a što je u skladu sa otplatnim planom i predstavlja dvije rate po ovom kreditu. Navedeni iznos je planiran iz rasporeda akumulisanog suficita, na organizacionom kodu Službe za vodoprivredu, putnu infrastrukturu i mjesne zajednice.

2.7. Namjenska sredstava za zaštitu od požara od naknada za vatrogastvo

Namjenska sredstva za zaštitu od požara od naknada za vatrogastvo zajedno sa prenesenim neutrošenim sredstvima iz 2023. godine, u Nacrtu Budžeta za 2024. godinu planirana su u ukupnom iznosu od 280.000,00 KM na organizacionom kodu Službe civilne zaštite, a koristit će se u skladu sa namjenama za koje su i određene Zakonom o zaštiti od požara i vatrogastvu ("Službene novine FBiH", broj 64/09), Zakonom o zaštiti od požara i vatrogastvu ("Službene novine ZDK", broj 5/11) i Odlukom o visini naknade za vatrogastvo ("Službene novine općine Zenica", broj: 4/13 i 2/14 i "Službene novine Grada Zenica", broj: 2/15).

2.8. Namjenska sredstava civilne zaštite po Zakonu o zaštiti i spašavanju ljudi i materijalnih dobara od prirodnih i drugih nesreća – 0,5%

U okviru Jedinistvenog računa trezora, otvoren je poseban namjenski transakcijski račun za sredstva zaštite i spašavanja od prirodnih i drugih nesreća, na koji se vrši prenos sredstava uplaćenih na depozitni račun Grada Zenica, a utrošak istih se vodi na organizacionom kodu Službe civilne zaštite.

U skladu sa Zakonom o zaštiti i spašavanju ljudi i materijalnih dobara od prirodnih i drugih nesreća ("Službene novine FBiH" broj: 39/03, 22/06 i 43/10), Nacrtom Budžeta za 2024. godinu za ove namjene, zajedno sa prenesenim neutrošenim sredstvima u 2023. godini (iznos 2.145.000,00 KM), planirano je ukupno 3.115.000,00 KM.

2.9. Sredstva Fonda za zaštitu okoliša FBiH

Fond za zaštitu okoliša FBiH prikupljena sredstva raspoređuje kantonima, dok vlade kantona doznačena sredstva raspoređuju između budžeta kantona i budžeta jedinica lokalne samouprave. Za ove namjene Nacrtom Budžeta za 2024. godinu planiran je ukupan iznos od 1.426.500,82 KM, koji uključuje i prenesena neutrošena sredstva iz 2023. godine, i to na organizacionom kodu Sektora za ekologiju i komunalne poslove.

3. TEKUĆA BUDŽETSKA REZERVA

U skladu sa članom 60. Zakona o budžetima u Federaciji Bosne i Hercegovine, Nacrtom Budžeta za 2024. godinu planirana su i sredstva na ime tekuće budžetske rezerve u iznosu od 250.000,00 KM ili 0,36% planiranih prihoda, bez namjenskih prihoda, vlastitih prihoda i bez primitaka, a koristit će se za nepredviđene namjene za koje u budžetu nisu planirana sredstva ili za namjene za koje se tokom godine pokaže da za njih nisu utvrđena dovoljna sredstva, jer ih pri planiranju budžeta nije bilo moguće predvidjeti.

4. TRANSFERI OD OSTALIH NIVOVA VLASTI – NAMJENSKE DOZNAKE

Transferi od ostalih nivoa vlasti u Nacrtu Budžeta 2024. godine planirani su u iznosu od 20.410.000,00 KM, odnosno za 21% više od iznosa planiranog u Budžetu za 2023. godinu. Njihovo

učešće u ukupnim rashodima i izdacima iznosi 19,46% i podrazumijevaju namjenska sredstva doznačena iz budžeta ostalih nivoa vlasti.

Ova sredstva odnose se uglavnom na sredstva doznačena od Kantona za namjenske isplate i to za: alternativni smještaj, studentske stipendije, stipendije za boračku populaciju, transfere pojedincima - pomoći boračkoj populaciji, kapitalne transfere - stambeno zbrinjavanje boračke populacije, te za socijalne pomoći, naknade porodiljama, naknade roditeljima - njegovateljima i druge naknade i pomoći koje su u nadležnosti Službe za socijalnu zaštitu, stambene poslove i društvene djelatnosti, Službe za boračko-invalidsku zaštitu i JU Centar za socijalni rad Zenica.

5. RASPORED AKUMULISANOG SUFICITA

U skladu sa članom 26. Zakona o budžetima u FBiH, planiran je raspored akumulisanog suficita u iznosu od 7.552.690,55 KM, i to:

- na organizacionom kodu 51010001 – Gradonačelnik za nabavku zgrade za potrebe gradske uprave iznosu od 1.500.000,00 KM,
- na organizacionom kodu 56010001 - Služba za imovinsko-pravne, geodetske poslove i katastar nekretnina za eksproprijaciju zemljišta u Poslovnoj zoni "Zenica-jug" i drugo u iznosu od 2.552.690,55 KM, te
- na organizacionom kodu 61010001 - Služba za vodoprivredu, putnu infrastrukturu i mjesne zajednice za otplatu glavnice po kreditu od Saudijskog fonda za razvoj - GGM u iznosu od 2.500.000,00 KM i za transfer JP VIK d.o.o. Zenica za izgradnju kolektora i postrojenja za prečišćavanje otpadnih voda (učešće Grada u sufinansiranju sa KfW) u iznosu od 1.000.000,00 KM.

Napominjemo da je Služba za finansije, shodno članu 33. stav 2. Zakona o budžetima u FBiH ("Službene novine FBiH" broj: 102/13, 9/14, 13/14, 8/15, 91/15, 102/15, 104/16, 5/18, 11/19 i 99/19), pribavila Mišljenje Ministarstva finansija Zeničko-dobojskog kantona, broj: 07-11-17849/23 od 01.12.2023. godine, u vezi prihoda i primitaka, te rashoda i izdataka planiranih Nacrtom Budžeta Grada Zenica za 2024. godinu, i isto se dostavlja uz Nacrt Budžeta Grada Zenica za 2024. godinu.

U skladu sa prethodno navedenim predlažemo Gradskom vijeću Zenica da usvoji Nacrt Budžeta Grada Zenica za 2024. godinu i uputi u javnu raspravu u trajanju od 10 dana.

SLUŽBA ZA FINANSIJE